

Sygn. akt I Ca 427/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - SSO Jerzy Dymke - spr.

Sędziowie: SO Barbara Chojnowska, SO Grażyna Szymańska-Pasek

Protokolant: sekr. sąd. Marta Mrozek

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013r. w Ostrołęce na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 8 maja 2013r., sygn. akt I C 450/12

orzeka:

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki A. M. kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 5 lipca 2012 r. powódka A. M. dochodziła od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. zapłaty kwoty 30.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2011 r. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego w związku ze śmiercią brata R. M. w wypadku komunikacyjnym w 2004 r., a ponadto zasądzenia kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwany zakład ubezpieczeń wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, zarzucając brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia z uwagi na to, że powołany w pozwie art. 448 k.c. może mieć zastosowanie jedynie do zdarzeń wyrządzających szkodę po 3 sierpnia 2008 r. Z „ostrożności procesowej” pozwany poddał w wątpliwość istnienie szczególnej więzi rodzinnej między powódką i zmarłym bratem.

Sąd Rejonowy w Przasnyszu wyrokiem z dnia 8 maja 2013 r., sygn. I C 450/12, uwzględnił powództwo częściowo, zasądając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 15.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 29 września 2011 r. do dnia zapłaty (pkt 1) i oddalając dalej idące powództwo (pkt 2). W ramach stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 284,89 zł oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 780,22 zł (pkt 3). W pisemnym uzasadnieniu wyroku ustalił, że brat powódki, R. M., poniósł śmierć w wypadku drogowym w dniu 6 lutego 2004 r., spowodowanym przez kierowcę samochodu, H. D., za którego czyn odpowiadał akcesoryjnie pozwany zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Między powódką (ur. w marcu 1992 r.) i bratem R. było 18 lat różnicy, ale więź między nimi była silna. Brat poświęcał

jej dużo czasu, wspierał, pomagał, spotykał się, mieszkał niedaleko. Wiadomość o jego śmierci wywoła u niej wielki stres, straszny smutek, żal. Do tej pory odczuwa śmierć brata, choć nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w aspekcie psychologicznym i nie doświadcza obecnie zaburzeń wymagających terapii. Powódka posiada wrażliwą strukturę osobowości i skłonność do bardzo silnego przywiązywania się, co wynikało z przeprowadzonego w sprawie dowodu z opinii biegłego psychologa. W ocenie Sądu, powództwo znajdowało oparcie w art. 448 w zw. z art. 24 par. 1 k.c. Odwołując się do poglądów prezentowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uchwała z 22.10.10 r. III CZP 76/10; wyrok z 14.01.10 r., IV CSK 307/09) oraz głoszonych w doktrynie wywiódł, że – wbrew temu, co utrzymywał pozwany- wskazany przepis może mieć zastosowanie także do zdarzeń sprzed sierpnia 2008 r., oraz że chroni swoją dyspozycją dobro osobiste w postaci szczególnej więzi rodzinnej, która, w jego ocenie, łączyła bez wątpienia powódkę z jej tragicznie zmarłym bratem. Po omówieniu okoliczności rzutujących na rozmiar krzywdy doznanej z tego tytułu przez powódkę uznał, że w konkretnym przypadku odpowiednią sumą zadośćuczynienia w rozumieniu przepisu będzie kwota 15.000 zł, którą w konsekwencji zasądził na jej rzecz w wyroku. Dalej idące roszczenie powódki w tym zakresie było wygórowane, wymagając oddalenia. O kosztach procesu postanowił stosownie do stopnia wygrania sprawy.

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony apelacją przez pozwanego P.Z.U S.A. Apelujący powtórzył swój pogląd prawny o niemożności zastosowania w tej sprawie art. 448 k.c., co powinno doprowadzić do zmiany wyroku przez oddalenie powództwa. Z „ostrożności procesowej” zarzucił, że kwota zasądzona dla powódki jest rażąco wysoka (niewspółmierna do doznanej krzywdy) oraz że został naruszony art. 481 par. 1 k.c. przez przyjęcie, iż powódce należą się odsetki od dnia 29.09.11 r., mimo że po stronie pozwanego nie było opóźnienia z zapłatą.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna i podlegała oddaleniu. Sąd II instancji podtrzymuje wszystkie istotne ustalenia faktyczne i wnioski prawne, które doprowadziły do wydania zaskarżonego wyroku, uznając je za własne. Sąd Rejonowy przeprowadził w uzasadnieniu staranny i przekonujący wywód, zarówno na temat zasady rozstrzygnięcia, jak i wysokości świadczenia należnego powódce, z którym apelacja podjęła dowolną, bezskuteczną polemikę. Za tym, że art. 448 w zw. art. 24 par. 1 k.c. stanowi prawidłową podstawę prawną roszczenia powódki przemawiało ugruntowane stanowisko judykatury, wedle którego z mocy wskazanych przepisów najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r.(tj. datą wejścia w życie art. 446 par. 4 k.c.). Dla osób bliskich zmarłemu w wyniku czynu niedozwolonego ich własną krzywdą jest zerwanie rodzinnych emocjonalnych więzi. Ten kierunek wykładni został przyjęty w wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego, spośród których można przykładowo dodać do wymienionych przez Sąd I instancji: wyrok z 10.11.2011 r., II CSK 248/10 (OSNC Zb. D. 11/B/44), uchwałę z 7.11.12 r., III CZP 67/12 (OSNC 13/4/45), uchwałę z 20.12.12 r., III CZP 93/12 (OSNC 13/7-8/84). Został też przeważająco zaaprobowany w piśmiennictwie prawniczym. W uchwale z dnia 20 grudnia 2012 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił zarazem, że art. 34 ust. 1 ustawy z 22.05.2003 r. nie wyłączył z zakresu ochrony ubezpieczeniowej dochodzonego w sprawie zadośćuczynienia. W świetle powyższego odmienny pogląd prawny apelacji nie znajdował racji bytu. Nie wystąpiły również w instancji apelacyjnej podstawy do korygowania wysokości zadośćuczynienia. Z uwagi na specyfikę tego świadczenia byłoby to możliwe jedynie w przypadku rażącej niewspółmierności (tu – zawyżenia) zasądzonej kwoty (por. wyroki SN: z 24.01.00 r., (...) – LEX 69426; z 26.07.01 r. II CKN 889/00 – LEX 52471; z 18.11.04 r., I CK 219/04 – LEX 146356), do czego w tej sprawie nie można było znaleźć żadnych uzasadnionych przesłanek. Na tle innych podobnych spraw kwota 15.000 zł nie jawiła się jako wygórowana, a in concreto jej określenie zostało poprzedzone obszerną analizą sądu orzekającego wszystkich okoliczności mających znaczenie pod tym względem. Nietrafny był także zarzut obrazy art. 481 par. 1 k.c. Wedle akt szkodowych powódka po raz pierwszy wystąpiła do pozwanego o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 30.000 zł w piśmie z dnia 19.08.2011 r., a zatem przyjęta w wyroku, w ślad za pozwem, data początkowa opóźnienia pozwanego z zapłatą znajdowała uzasadnienie faktyczne i prawne.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji w pkt 1 na mocy art. 385 k.p.c. O kosztach procesu w instancji apelacyjnej Sąd postanowił jak w pkt 2 na podstawie art. 98 par. 1 i 3 w zw. z art. 99 i art. 108 par.1 zd.1 k.p.c. oraz par. 6 pkt 5 i par.12 ust. 1 pkt 1 in fine taksy radcowskiej.